

Handläggare
Malmberg Jan
Marandi Silja

Datum
2015-06-16

Diarienummer
KSN-2015-0952

Kommunstyrelsen

Förändring av räntevillkor på förmedlade lån

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att vid negativa räntor justera räntevillkoren för internt förmedlade lån så att internbankens förändrade förutsättningar för de lån som tagits på marknaden till fullo transporteras till den interna låntagaren.

Sammanfattning

Genom förändringar på finansmarknaden har negativa räntor uppkommit. För de lånekonstruktioner som gjorts i en tidigare marknad, där negativa räntor inte existerade, har negativa effekter uppstått. Dessa effekter, som finns för del av de lån som tagits på marknaden, ger ökade räntekostnader alternativt förändrar marginalen på de förmedlade lånen. Dessa effekter träffar för närvarande endast internbanken i Uppsala kommun. Genom förslaget i ärendet transporteras de förändrade villkoren vidare till de interna låntagarna.

Ärendet

Negativa räntor var för ett år sedan ett fenomen som inte existerade mer än i teorin. Idag är det en realitet för lån som görs baserade på rörliga räntor. Uppsala kommun svarar för upplåning till kommun och alla bolag utom Uppsalahem AB genom den internbank som finns på kommunledningskontoret. I den upplåning som till merparten görs för att finansiera de kommunala bolagen tas lån upp till rörlig ränta baserat på att kommunen till marknaden ger ut obligationer respektive certifikat. Obligationer används för upplåning som avser längre löptider, vanligen lån på tre till fem år. Certifikat täcker in den korta upplåningen som vanligen ligger mellan tre till sex månader.

Obligationer ges vanligen ut till en rörlig ränta. I de fall bolagen önskar få lånet omvandlat till en fast ränta över lånets löptid görs en s.k. swap där den rörliga räntan byts ("swappas") till en fast ränta. I de fall bolagen vill ha en rörlig ränta så transporteras den rörliga räntan vidare till bolaget.

För både fast och rörlig ränta görs sedan ett påslag för att täcka internbankens kostnader samt ge bolagen ett pris på kapital motsvarande om bolagen lånat på egna meriter. Så länge den rörliga räntan på obligationen är positiv fungerar denna konstruktion med både fast och rörlig ränta till bolagen. Med sjunkande rörliga räntor har räntan i obligationen teoretiskt blivit negativ men marknaden har då satt den till 0.00 procent. Den konstruktion som gjorts för att få en fast ränta, swapen, följer dock med den negativa räntan ned varvid kommunen betalar både den fasta räntan och den negativa rörliga räntan. Här ökar således kostnaderna för upplåningen.

I fallet med vidareutlåningen till bolagen med rörlig ränta ligger räntan för bolagen högre genom de påslag som görs. Effekten av detta blir att kommunens externa ränta stannar på 0,00 procent medan räntan till bolagen fortsätter ned när den negativa räntan växer sig större. De påslag som ursprungligen gjorts, bl.a. för att täcka internbankens kostnader, minskar då och internbanken får inte täckning för sina kostnader.

Om bolagen ska bära kostnaden för sina lån måste villkoren i de internt upprättade lånereverserna justeras så att de beaktar den effekt som negativ ränta medfört. Förslaget är att justera villkoren för de internt upprättade lånereverserna så låntagaren bär hela räntekostnaden och att satta marginaler upprätthålls, även när negativa räntor uppkommer.

Genom en förändring enligt förslaget kommer bolagens räntor på de förmedlade lånen att även fortsättningsvis spegla de nivåer som bolagen skulle fått om de lånat på egna meriter. Detta förhållande är väsentligt att upprätthålla för att kunna hävda att bolagen betalar marknadsmässiga räntor på sina lån. Om lånevillkoren inte är marknadsmässiga kan hävdas att kommunen subventionerar bolagen om räntan är för lågt satt, kan vara ett otillåtet statsstöd, eller att kommunen som ägare till bolagen gör ett otillåtet uttag ur bolaget om räntan är för högt satt.

Ekonomiska konsekvenser

Om justeringen inte görs kommer internbanken att bära en ökad räntekostnad för 2015 om 2 – 3 mnkr som för 2016 kan öka till det dubbla om de negativa räntorna består på nuvarande nivå.

Kommunledningskontoret

Joakim Danielsson
stadsdirektör

Christoffer Nilsson
chef kommunledningskontoret